

ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА ОТНОСНО ПРИЕМАНЕ НА ОТЧЕТА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА БЮДЖЕТА ЗА 2009 Г. И БЮДЖЕТА НА ОБЩИНА ОПАН ЗА 2010 ГОДИНА

I. АНАЛИЗ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА БЮДЖЕТА ЗА 2009 Г.

1. Анализ на изпълнението на приходната част на бюджета

Изпълнението на приходната част на бюджета на Община Опан, Област Стара Загора към 31.12.2009 г. възлиза на **2 123 001 лв.** / 88,50% от годишния план/.

От тях по източници, както следва:

1. Държавни приходи, в т.ч.	1 142 510 лв. /99,38%/
а) Субсидия от РБ, в т.ч.	1 001 381 лв. /91,63%/
- обща допълваща субсидия	939 153 лв. /91,16%/
- получени от общини целеви субсидии от ЦБ	11 648 лв. /97,07%/
- др.получ.от общ.целеви трансф.от ЦБ	50 580 лв. /100,0%/
б)Трансфери м/у бюджетни сметки, в т.ч.	37 537 лв.
- § 61-01 Трансфер от Областна администрация	13 954 лв.
- § 61-01 Трансфер от МОН	833 лв.
- § 61-05 Трансфер от МТСП по ПВЗ	22 750 лв.
в)Временно съхранявани ср-ва и ср-ва на разпореждане, в т.ч.	84 356 лв.
- §88-01 чужди ср-ва – община Павел баня	84 356 лв.
г)Остатък по см/ки от предх.период	15 797 лв.
д)Общински приходи за финансиране на ДД	3 439 лв.
2. Местни приходи, в т.ч.	980 491 лв. /78,49%/
а)Имуществени данъци	128 874 лв. /88,51%/
б)Неданъчни приходи	241 452 лв. /55,45%/
в)Субсидия от РБ, в т.ч.	513 682 лв. /89,85%/
- обща изравнителна субсидия	164 610 лв. /90,00%/
- получени от общини целеви субсидии от ЦБ	349 072 лв. /89,78%/
г)Трансфери между бюджетни и извънб.с/ки, в т.ч.	- 420 лв.
- §62-02 Трансфер за ИБСФ-3-КСФ (-)	- 420 лв.
д)Трансфери от/за ПУДООС, в т.ч.	9 926 лв.
- § 64-01 Трансфер ПУДООС	9 926 лв.
е)Остатък по см/ки от предх.период	90 416 лв.
ж) Общински приходи за финансиране на ДД	- 3 439 лв.

От собствените приходи на общината по-голям процент на събираемост наблюдаваме при имуществените данъци – 88,51% спрямо годишния план. От тях с най-голям процент на изпълнение спрямо годишния план са: §20-00 Други данъци – преизпълнен; §13-04 Данък при придобиване на имущество по дарение и възмезден начин – преизпълнен; §13-03 Данък върху превозните средства – преизпълнен; §13-01 Данък върху недвижими имоти – 65,69%.

От неданъчните приходи по-голям процент на събираемост наблюдаваме при: §27-10 Общински такси за технически услуги – преизпълнен; §41-00 Приходи от концесии – 100,01%; §36-11 Получени застрахователни обезщетения за ДМА – 100%; §40-40 Постъпления от продажба на земя – 99,50%; §36-19 Други неданъчни приходи – 99,44%; §27-01 Такса за ползване на детски градини – 85,20%; §28-02 Глоби, санкции, неустойки, наказателни лихви, обезщетения и начети – 79,05%.

2. Анализ на изпълнението на разходната част на бюджета

Общата сума на разходите по бюджета на Община Опан, Област Стара Загора към 31.12.2009 г. е **1 901 960 лв.** / 79,29% от годишния план /.

в т.ч. по функции, както следва:

1. Държавни разходи, 937 424 лв. /81,79%/

в т.ч.:

- Общи държавни служби	414 167 лв. /81,29%/
- Отбрана и сигурност	29 859 лв. /46,00%/
- Образование	369 395 лв. /84,53%/
- Здравеопазване	10 450 лв. /81,43%/
- Социално осигуряване, подпоп. и грижи	23 007 лв. /98,95%/
- Почивно дело, култура, рел. дейности	86 671 лв. /91,36%/
- Икономически дейности и услуги	3 875 лв.

2. Местни разходи, 961 097 лв. /76,94%/

в т.ч.:

- Общи държавни служби	257 920 лв. /71,54%/
- Образование	64 619 лв. /80,98%/
- Социално осигуряване, подпоп. и грижи	102 216 лв. /84,22%/
- Жилищно строителство, БКС и опазване на ок. среда	388 574 лв. /79,62%/
- Икономически дейности и услуги	147 768 лв. /85,76%/

3. Дофинансиране, 3 439 лв.

в т.ч.

- Здравеопазване	3 439 лв.
------------------	-----------

Към 31.12.2009 г. **капиталовите разходи** на Община Опан са на обща стойност **375 971 лв.**, като 259 471 лв. финансирани от целева субсидия за капиталови разходи от РБ и 16 500 лв. финансирани от собствени приходи.

От тях по видове разходи както следва:

§51-00 Основен ремонт на ДМА – 320 152 лв. финансирани от целева субсидия за капиталови разходи от РБ.

§ 52-00 Придобиване на ДМА – 51 819 лв., от тях 39 319 лв. финансирани от целева субсидия за капиталови разходи от РБ и 12 500 лв. финансирани от собствени приходи.

§ 53-00 Придобиване на НДА – 4 000 лв. финансирани от собствени приходи.

Към 31.12.2009 г. МФ прехвърли по сметката на Община Опан остатък от неусвоения лимит на целевата субсидия за капиталови разходи от РБ в размер на 1 249 лв.

Тези средства не бяха усвоени към края на 2009 година и ще останат като преходен остатък за 2010 година.

3. Анализ на просрочените вземания и задължения

Към 31.12.2009 г. Община Опан има просрочени задължения в размер на **111 608 лв.**; в т.ч.:

Местни дейности – 104 366 лв.

- Ел. енергия – **15 699 лв.** /Общи държавни служби, Жилищно строителство и БКС/
- Горива – **20 295 лв.** /Общи държавни служби, Образование, Социални дейности/
- Вода – **1 364 лв.** /Общи държавни служби, Образование, Социални дейности/
- Външни услуги – **38 987 лв.** /Общи държавни служби, Образование, Социални дейности/
- Др. разходи за издръжка – **3 174 лв.** /Общи държавни служби/
- Капиталови разходи **24 847 лв.** /Жилищно строителство и БКС/

Държавни дейности – 7 242 лв.

- Външни услуги – 7 242 лв. /Образование/ - неразплатен превоз на ученици до 16-годишна възраст за м.ноември и м.декември 2009г., поради неотпуснати целеви средства от Дирекция „Финанси на реалния сектор” към МФ.

Към 31.12.2009 г. Община Опан има просрочени вземания в размер на **46 345 лв.**, в т.ч.:

- от наеми на имущество – **15 000 лв.**
- от наеми на земя - **19 668 лв.**
- от неустойки и лихви – **8 464 лв.**
- от такси за ползване на детски градини - **2 349 лв.**
- от такси за ползване на домашен социален патронаж - **864 лв.**

4. Анализ на отчета за изпълнението на извънбюджетните сметки и фондове

Извънбюджетна сметка на бенефициенти на Кохезионния и Структурните фондове към Националния фонд (ИБСФ-3-КСФ)

Към 31.12.2009 г. приходите по извънбюджетна сметка на бенефициенти на Кохезионния и Структурните фондове към Националния фонд (ИБСФ-3-КСФ) са в размер на **20 481 лв.**, от тях по оперативни програми:

- ОП „Развитие на човешките ресурси” за проект „Грижа за достоен и по-добър живот”, договор № BG051PO001-5.2.04-0113-C0001 - **19 161 лв.**
- ОП „Развитие на човешките ресурси” за проект „ИКТ в образованието” Домашен интернет – ОУ „Христо Ботев”, договор № BG051PO001/3.1-01 - **1 320 лв.**

В т.ч. по видове приходи:

а)Неданъчни приходи по ОП „Развитие на човешките ресурси” за проект „Грижа за достоен и по-добър живот”	957 лв.
б) Трансфери между бюджетни и извънб.сметки/фондове, в т.ч.	420 лв.
- 62-01 Трансфер от Община Опан по ОП „Развитие на човешките ресурси” за проект „Грижа за достоен и по-добър живот”	420 лв.
в)Трансфери между извънб.с/ки, в т.ч.	19 104 лв.
- §63-01 по ОП „Развитие на човешките ресурси” за проект „Грижа за достоен и по-добър живот”	17 784 лв.
- §63-01 по ОП „Развитие на човешките ресурси” за проект „ИКТ в образованието” Домашен интернет – ОУ „Христо Ботев”	1 320 лв.

Към края на отчетния период направените разходи по проектите са в размер на **13 010 лв.** в т.ч. по оперативни програми и функции:

- ОП „Развитие на човешките ресурси” за проект „Грижа за достоен и по-добър живот”, договор № BG051PO001-5.2.04-0113-C0001

- Социално осигуряване, подпопaг. и грижи 11 690 лв.
- ОП „Развитие на човешките ресурси” за проект „ИКТ в образованието” Домашен интернет – ОУ „Христо Ботев”, договор № BG051PO001/3.1-01
- Образование 1 320 лв.

Салдото по извънбюджетна сметка на бенефициенти на Кохезионния и Структурните фондове към Националния фонд (ИБСФ-3-КСФ) в края на периода е в размер на **7 471 лв.**

5. Преходен остатък

Преходния остатък към 31.12.2009 г. е в размер на **221041 лв.**, в т.ч. реализиран от **държавни приходи 201647 лв.**, в т.ч. реализиран преходен остатък във функция „Образование” **41205 лв.**, временно съхранявани чужди средства **84356 лв.** и от субсидии **76086 лв.**; **от местни приходи 19394 лв.**, в т.ч. средства за зимно поддържане и снегочистиване **12178 лв.**, от неусвоени средства от такса битови отпадъци **4983 лв.**, от целева субсидия за капиталови разходи **1249 лв.** и от собствени приходи **984 лв.**

Съгласно разпоредбите на ЗДБРБ за 2009 г., реализираните в края на годината икономии от средства за финансиране на делегираните от държавата дейности с изключение на тези за функция „Образование”, при условие, че няма неразплатени разходи или просрочени задължения, остават като преходен остатък по бюджета на общината и се използват по решение на общинския съвет през следващата година. Към 31.12.2009 г. Община Опан няма неразплатени задължения в делегираните от държавата дейности.

II. АНАЛИЗ НА ПРОЕКТА ЗА БЮДЖЕТ ЗА 2010 ГОДИНА

1. Промени в нормативната уредба

Представям ви накратко основните промени в по-важните нормативни актове, касаещи приемането и изпълнението на общинския бюджет за 2010 година:

Закон за държавния бюджет на РБ за 2010 г. (Обн. ДВ,бр.99 от 15.12.2009 г.)

- Приетите размери на бюджетните взаимоотношения между централния бюджет и бюджетите на общините са обусловени от ограничените финансови ресурси вследствие на кризата. Осигурен е известен ръст само на общата изравнителна субсидия;
- Съгласно чл.17 при икономически и финансови показатели и индикатори, водещи до оценки и прогнози за по-неблагоприятно развитие на икономиката от очакваното, Министерския съвет може да намали предоставените трансфери под утвърдения им размер;
- Обвързаност на приходите от продажба на нефинансови активи /§40-00/ с инвестиционни разходи – съгласно чл.14,ал.2 **паричните постъпления от продажба на общински нефинансови активи се изразходват само за финансиране изграждането и основен ремонт на социална и техническа инфраструктура;**
- Намалени са средствата по единните стандарти за общинската администрация и ресурса за съфинансиране от общините на конкретни проекти по национални програми;

Закон за изменение и допълнение на Закона за местните данъци и такси, (обн., ДВ,бр.95 от 01.12.2009г., в сила от 01.01.2010 г.)

Най-важните промени са следните:

- Общинските служители имат правата и задълженията на публични изпълнители в производствата по обезпечаване на данъчни задължения;
- Не се облагат с данък върху недвижимите имоти недвижимите имоти с данъчна оценка до 1680 лв. /досега 2520 лв./;

- Данъчната оценка на недвижимите имоти на предприятията е по-високата между отчетната им стойност и данъчната оценка;
- Размерът на данъка върху недвижимите имоти се определя в разширени граници от 0,1 до 2,5 на хиляда /досега от 0,5 до 2 на хиляда върху данъчната оценка на имотите/;
- Подлежат на облагане с данък върху недвижимите имоти стопанските сгради на земеделските производители, използвани за селскостопанска дейност;
- При възмездно придобиване на имущество данъка се определя в разширен диапазон от 0,1 до 3 на сто /досега от 1,3 до 2,6 на сто /;

Решение № 937 от 08.12.2009 г. на Министерския съвет за разделение на дейностите, финансирани от общинските бюджети на местни и делегирани от държавата, и за определяне на стандарти за финансиране на делегираните от държавата дейности през 2010 г.

- Запазва се принципното разпределение на дейностите на местни и делегирани от държавата;
- В единните разходни стандарти за делегираните държавни дейности за функция „Образование“:
 - Включени са средства за диференцирано заплащане на труда на педагогическия персонал и за кариерно развитие;
 - Към стандартите е определена добавка от **23 лв.** на ученик за подобряване на материално техническата база на училищата;
 - Добавка за деца и ученици на ресурсно подпомагане, интегриране в училища и детски градини в размер на **194 лв.** на дете/ученик;

Постановление № 324 на Министерски съвет за изпълнение на държавния бюджет на РБ за 2010 г.:

- По решение на директора на училището, при условие, че са осигурени другите разходи, от делегирания бюджет на училището, детската градина или обслужващото звено могат да се извършват основни ремонти и да се придобиват дълготрайни активи за сметка на средства с източник субсидия по формула;
- Не се допуска с решение на общинския съвет да се извършват разходи от целевата субсидия по чл.10, ал.1 от ЗДБРБ за 2010 г. за закупуване на автомобили за общинската администрация, включително и за плащания по договори за лизинг от предходни години, за закупуване на мобилни телефони, офис обзавеждане и климатици за административни сгради;
- Неусвоените средства от допълнително предоставени целеви субсидии за капиталови разходи по бюджетите на общините през 2009 г. се разходват за същата цел до края на 2010 г. за сметка на преходните остатъци;

ПМС № 253/23.10.2009 г.

- Допълнително финансиране на средищни училища;
- Финансиране транспорта на пътуващите ученици;

РМС № 907/26.11.2009 г.

- Допълнително финансиране на защитени училища;

Закон за тютюна и тютюневите изделия – отпада ангажимента на общините да регистрират обектите за търговия с тютюн и тютюневи изделия, както и възможностите за контрол върху спазването на разпоредбите на този закон.

2. Планиране на приходите по бюджета за 2010 г.

Външните фактори, с които общината трябва да се съобрази при разработването на бюджета си за 2010 г. са многобройни, като много от тях продължават своето действие от 2009 г. . Основните от тях са както следва:

- **Държавния бюджет**
 - Намаляване на гъвкавостта на общинските приходи чрез увеличаване на сферите, от които не може да се пренасочват средства;
 - Възможен силен натиск за социални разходи към правителството поради увеличаване на безработицата от закриване на предприятия и връщане на българи от чужбина;
- **Икономическата среда**
 - **Банковата система** – стабилната банкова система се характеризира с високи лихви по кредитите и практическо блокиране предоставянето на всякакви нови кредити;
 - **Намаляване на инвеститорския интерес** – това ще се отрази в силно занижено търсене на терени и общинска собственост. Ще намалее търсенето на общински услуги, финансирани с такси, или такива, които подлежат на данъчно облагане; Очакваното закриване на фирми ще доведе до намаляване на приходите от такси (битови отпадъци) и данъци;
 - **Обедняване на населението и ограничаване на инвестиционните разходи на домакинствата** – това ще има двоен ефект върху местните финанси. Първо ще намалее приходите от данъци и такси, ще се усили натиска за задържане равнището на социалните такси на ниски равнища и второ, потребностите от социални разходи ще се увеличат;

В обобщение може да се направи извода, че финансовата криза ще има основни последици върху общинския бюджет през 2010 година. Най-вече по отношение на:

- Загуби на собствени приходи;
- Увеличаване на натиска за допълнителни социални разходи;
- Задържане и евентуално намаляване на трансфери;
- Намаляване на възможностите за дългово финансиране.

2.1. Подход при планиране на приходите за делегираните от държавата дейности

Източниците за финансиране на текущите разходи за делегираните от държавата дейности са :

- ✓ **Обща субсидия за делегираните от държавата дейности;**
- ✓ **Целева субсидия за капиталови разходи за делегирани от държавата дейности;**
- ✓ **Дофинансиране от собствени приходи;**
- ✓ **Преходен остатък;**
- ✓ **Други трансфери.**

Планираните приходи за финансиране на делегираните от държавата дейности не трябва да бъдат по-малко от определените със Закона за държавния бюджет на РБ за 2010 г. Размерът на средствата с източник собствени приходи се определя с решение на общинския съвет.

От централния бюджет ще се предоставят допълнително средства на база фактически извършени разходи и представена в МФ заявка за изплатени разходи за :

- присъдени издръжки;
- медикаменти на ветераните и военноинвалидите ;

За 2010 г. в Централния бюджет са предвидени средства за :

- безплатен превоз на ученици до 16 годишна възраст по нормативи, определени с ПМС ;
- превоз на правоимащи болни;
- компенсирани на транспортните разходи на педагогическия персонал;
- масова физкултура и спорт / по 2 лв. на дете в детско заведение и по 3 лв. на ученик на база представени проекти/;

2.2.Подход при планиране на приходите за финансиране на местните дейности

Източници за финансиране на текущите разходи в местните дейности са :

- ✓ **Собствени приходи – данъчни и неданъчни;**
- ✓ **Обща изравнителна субсидия;**
- ✓ **Трансфер за зимно поддържане и снегочистване на общински пътища;**
- ✓ **Целева субсидия за капиталови разходи за местните дейности;**
- ✓ **Преходен остатък;**
- ✓ **Целеви трансфери от други първостепенни разпоредители с бюджетни кредити**

Източниците на собствени приходи в общинските бюджети, с които се финансират местните дейности са следните:

Местни данъци

Общинският съвет приема плана за приходите от местни данъци съобразно действащите размери и очакваната събираемост на не събраните от минали години данъци, коригирани в съответствие с определените от общинския съвет нови размери.

Местни такси и цени на услуги

Общинският съвет определя размера и приходите от местни такси и цени на предоставяни услуги. И през 2010 г. ще продължи тенденция за намаляване търсенето на такси за „технически” и „административни” услуги в резултат на стагнацията на пазара на недвижими имоти и намаляващия обем на строителството;

Приходи от общинска собственост

Приходите от наеми на общинско имущество и земя са определени на база сключени договори към края на 2009 г. , плюс несъбраните вземания към 31.12.2009 г.

Приходи от дарения, помощи и др. бевъзмездни суми

Планират се само тези средства от дарения и помощи, за които има информация при разработването на бюджета. С текущите постъпления от помощи и дарения през течение на годината се увеличава служебно приходната част на бюджета, а в разходната част увеличението е в съответната дейност и параграф, съобразно волята на дарителя и клаузите в договора.

Глоби и имуществени санкции

Други неданъчни приходи

Постъпления от продажба на нефинансови активи

Съгласно чл.14,ал.2 паричните постъпления от продажба на общински нефинансови активи се изразходват само за финансиране изграждането и основен ремонт на социална и техническа инфраструктура;

Приходи от концесии - определят се на база сключени договори и просрочени вземания към 31.12.2009 г.

В приходната част със знак “минус” се планират :

- средства за дължимия по Закона за корпоративното подоходно облагане 2% данък върху приходите от стопанска дейност /§37-02/
- внесеният данък върху добавената стойност за приходите от стопанска дейност /§37-01/.

Финансовата криза в България засегна най-вече строителството и цените на недвижимите имоти, както и пазара на недвижимите имоти. В тази връзка се очаква да намалее значително собствените приходи от:

- продажба на собственост и разпоредителни сделки с общинско имущество;
- данък при придобиване на имущество по дарение и възмезден начин;
- такси за технически услуги /разрешения за строеж и други свързани със строителството и сделки със собственост/;
- някои такси за административни услуги;
- приходите от данък МПС .

Евентуалния фалит или свиването дейността на фирми ще повлияе не само за намаляване на приходите от такса битови отпадъци, а също така и върху други свързани с бизнеса им такси и данъци към общината.

През 2010 г., също както и през предходните години., предвиждаме кампания за събиране на просрочените вземания на общината от такса битови отпадъци, данък върху недвижимите имоти и данък МПС. Същите процедура ще се приложи и за не събраните вземания от наеми на общинска собственост и земя.

3. Планиране на разходите по бюджета за 2010 год.

Разработката на разходната част на общинския бюджет включва:

- текущите бюджетни разходи за местните и за делегираните от държавата дейности;
- капиталови разходи и разходи за лихви, такси и комисионни по обслужването на общинския дълг.

Разработката на проекта за разходната част трябва да е съобразена със:

- *законовите изисквания за бюджетната 2010 г.;*
- *прехвърлените задължения от 2009 г.;*
- *дългосрочните планове и текущите приоритети на общината, изведени на база заявените потребности и ангажиментите към местната общност;*
- *рамките на ресурсните възможности.*

Планирането на разходите по общинския бюджет за 2010 г. е сложна и отговорна задача за общината и ще се основава на консервативен подход.

Съставянето на плана на бюджетните разходи е осъществено с помощта на всички ключови експерти от общината, при предварително зададени изисквания за промени в:

- Организацията на услугите;
- Структурата на бюджетните звена;
- Качеството и достъпа до услуги;
- Защитните мерки за намаляване влиянието на външни рискови фактори;

3.1. Планиране на кредитите за текущи разходи за делегираните от държавата дейности

- За 2010 г. промените по съответните функции са следните:

а/ функция „Общи държавни служби” – намаляват се средствата по единните стандарти за изчисляване на средствата за заплати по групи общини за минимално кадрово осигуряване на делегираната от държавата дейност „Общинска администрация”.

б/ функция “Образование”

- В размерите на единните разходни стандарти по дейности са разчетени и средствата за диференцирано заплащане на труда на педагогическия персонал и за кариерно развитие;

- Въвеждат се нови стандарти за : добавка от **23 лв.** на ученик за подобряване на материално техническата база на училищата и добавка за деца и ученици на ресурсно подпомагане, интегриране в училища и детски градини в размер на **194 лв.** на дете/ученик;

- Делегираните бюджети на училищата се надграждат с установеното към края на 2009 г. повишение на постъпленията над плащанията по бюджета на съответното училище;

- Извън утвърдените единни разходни стандарти са предвидени по 14 лв. на ученик за извънучилищни дейности. Тези средства са на разположение по бюджета на общините и не се включват във формулата.

- И през 2010 г. продължава да се прилага системата на делегираните бюджети. Отговорността по определяне числеността на персонала и средната брутна работна заплата в дейност "Общообразователни училища" е на директора на училището.

з/ функция „Здравеопазване“ – има **увеличение** на стандартите за: медицинско обслужване в здравен кабинет на дете от ПДГ и ПКУ – 11 лв./дете; медицинско обслужване в здравен кабинет на ученик от редовна форма на обучение 11 лв./ученик.

д/ функция „Почивно дело, култура, религиозни дейности“ – запазва се принципът за субсидиране на читалищата.

- С получените като трансфер бюджетни или извънбюджетни средства служебно */със заповед на кмета на общината/* се увеличава размерът на общинските бюджети по приходната и разходната част, без да е необходимо решение на общинския съвет. Служебно се отразяват и промените в бюджетните взаимоотношения в резултат от реструктуриране на делегираните дейности.

- **Трансферите за делегирани дейности се насочват за:**

- **Трудови разходи** за числеността на персонала в делегираните от държавата дейности се планират както следва: в рамките на определените по стандарт средства за заплати следва да се осигурят заплати и осигурителни вноски за 12 месеца. Разходите за „други възнаграждения и плащания“ по §02 включват всички разходи по извънтрудови правоотношения и предстоящи разходи за обезщетения. Не се предвижда ръст на работните заплати за 2010 г. – запазва се достигнатото равнище към 21.12.2009 г.

✓ Съгласно чл.8 от РМС №937 от 08.12.2009 г., общинския съвет по предложение на кмета на общината определя числеността на персонала за делегираните от държавата дейност „Общинска администрация“ в рамките на средствата, определени по единни разходни стандарти;

✓ Съгласно чл.чл.9 и 11 от РМС №937 от 08.12.2009 г., кметът на общината определя числеността на персонала за делегираните от държавата дейности:

- **по образование** (*с изключение на училищата, детските градини и обслужващите звена, които прилагат система на делегираните бюджети*);
- **по здравеопазването** (*без диспансерите*);
- **по културата** (*без читалищата*);
- **Текуща издръжка** включваща разходи за : материали, отопление, осветление, текущи ремонти, външни услуги, учебни помагала, храна, средства за работно облекло и СБКО /до 3% от ФРЗ с решение на ОбС/, други в съответствие с дейността.

- **Субсидирани дейности** – читалища. Разпределението на средствата по читалища се извършва от комисия, назначена от кмета на общината. За разпределението на средствата се подписва протокол. Числеността на персонала и средната месечна брутна заплата в читалищата се утвърждават от читалищните настоятелства в рамките на техния ресурс. Читалищните настоятелства представят в общината годишен отчет за разходваните бюджетни средства.

- При нормално осигуряване на местните услуги, всяка делегирана дейност може да се дофинансира за сметка на собствените приходи на общината */в т.ч. и от преходния остатък/*

3.2. Планиране на кредитите за текущи разходи за местни дейности

Общинският съвет определя вида, обхвата и обема на местните дейности и услуги, съобразно заявените потребности и годишни цели, в рамките на дългосрочната стратегия на тези услуги.

Текущите разходи за местните дейности могат да се групират условно като следва:

- Разходи за дейности с определени целеви приходи: за дейност “Чистота” са планирани средства за осигуряване на приетите от общинския съвет план-сметки, които следва да се покрият от планирания приход от таксата за битови отпадъци и преходния остатък от 2009 г.;
- Разходи за издръжка на дейности със споделено финансиране: разходите се покриват частично от такси и цени на услуги – дейност “Целодневни детски градини” и дейност “Домашен социален патронаж”;
- Разходи за дейности, за които не се събират такси и цени на услуги: дейност “Осветление на улици и площади”, дейност “Озеленяване”, текущи ремонти и др., които се осигуряват от общия ресурс на общинските приходи;
- Целеви разходи със социално предназначение: помощи за погребение, помощи за лечение и други помощи, отпуснати по решение на общинския съвет;
- Целеви разходи присъщи на издръжката на персонала: разходи за квалификация и за работно облекло за заетия персонал в общинската администрация и в други общински дейности, СБКО, транспортни разходи за персонала, за представителни цели и др.;
- Разходи за текуща издръжка включваща разходи за : материали, отопление, осветление, вода, горива, външни услуги, храна и други в съответствие с дейността;

Трудовите разходи на персонала в местните дейности са планирани на база актуализирана численост на персонала и средства за работни заплати, определена от общинския съвет за всяка дейност. – приложение към проекта за решение. Не се предвижда ръст на работните заплати за 2010 г. – запазва се достигнатото равнище към 31.12.2009 г.

4. Балансиране на общинския бюджет

Балансирането на бюджета означава равняване на приходите и разходите по проекта на бюджета – плана за местните приходи плюс трансферите и преходния остатък трябва да се равнят с планираните общи разходи /текущи, инвестиционни и прехвърлени от преходната година/.

Балансирането на бюджета не е еднократен акт, а се прилага поэтапно през целия бюджетен процес – съставяне, изпълнение и актуализация. То трябва да бъде съобразено със законовите изисквания и местната специфика и приоритети.

Разпределението на преходния остатък от бюджета за 2009 г. е един от източниците на средства, който се използва за допълване на потребностите в съответната част на бюджета, при спазване на условията на §31, ал.2 от ПЗР на ЗДБРБ за 2009 г.

Различните приходаизточници за двете групи разходни отговорности предполага отделно балансиране на делегираните от държавата дейности и местните дейности. Окончателното балансиране е съобразено и с размера на разходите за “дофинансиране” на делегираните дейности.

За балансиране на разходите за делегираните от държавата дейности и местните дейности е използван преходния остатък по бюджета на общината за 2009 г., в размер на **221041 лв.** който е разпределен, както следва:

За делегирани от държавата дейности: - 126 061 лв., в т.ч.

Дейност “Общообразователни училища” - **37881 лв.** /остатък за дейността от 2009 г./

Дейност “Целодневни детски градини” – **2995 лв.** /остатък за дейността от 2009 г./

Дейност „Извънучилищни дейности” - **329 лв.** /остатък за дейността от 2009 г./

Дейност “Програми за временна заетост” – **500 лв.** /поради недостиг на средства – за изплащане на здравни осигуровки на лицата във временна неработоспособност/

Чужди средства по §88-00 „Временно съхранявани средства и средства на разпореждане”, които следва да се възстановят - **84356 лв.**

За местни дейности: - 94980 лв., в т.ч.

Дейност “Чистота” – **4983 лв.** /остатък за дейността от 2009 г./

Дейност “Служби и дейности по поддържане, ремонт и изграждане на пътищата” – **12178 лв.** /неусвоени средства от 2009 г. за зимно поддържане и снегочистване/

За капиталови разходи – **1249 лв.** /остатък от целевата субсидия за капиталови разходи от 2009 г./;

За останалите местни дейности според потребностите им – **76570 лв.**

С преходния остатък ще бъдат разплатени неразплатените задължения в местните дейности към 31.12.2009 г.

5.. Планиране на капиталовите разходи през 2010 г.

Инвестиционната политика на общината отразява средносрочната политика на общината, заложена в общинската стратегия и общинския план за развитие.

Източниците, от които могат да се финансират инвестиционните проекти на Община Опан през 2010 г. са следните:

- **Целева субсидия за капиталови разходи от РБ** /чл.10,ал.1 от ЗДБРБ за 2010 г./ – в общия обем на целевата субсидия за капиталови разходи за 2010 г., чийто размер е **129800 лв.** са разчетени средства и за изграждане и основен ремонт на общински пътища **73 300 лв.**, като по този начин за други обекти остават **56500 лв.** Към тези средства ще бъде добавен и преходния остатък от 2009 г. на целевата субсидия за капиталови разходи в размер на **1249 лв.** По този начин общия размер на средствата става **131049 лв.**

- **Съгласно чл.14 от ЗДБРБ за 2010 г.** могат да се финансират капиталови разходи над определените с чл.10, ал.1, ако източник на финансиране са средствата от:

- местните данъци и такси и други неданъчни приходи;
- **паричните постъпления от продажба на общински нефинансови активи се изразходват само за финансиране изграждането и основен ремонт на социална и техническа инфраструктура;**
- общата субсидия за делегираните от от държавата дейности за образованието, когато средствата са предоставени по формула на училищата, детските градини и обслужващите звена, прилагащи системата на делегирани бюджети, като условията са определени в ПМС 0324/30.12.2009 г.
- съгласно ПМС №324/30.12.2009 г. **не се допуска** да се извършват разходи от целевата субсидия за капиталови разходи за закупуване на автомобили за общинската администрация, включително и за плащания по договори за лизинг от предходни години, за закупуване на мобилни телефони, офис обзавеждане и климатици за административни сгради;

- **Европейски структурни фондове и други програми** – предвид ограничените бюджетни ресурси, общината полага усилия за привличане на допълнителни средства както чрез участие в национални и международни програми, така и чрез използване възможностите на държавния бюджет. Проектите по които кандидатства Община Опан са свързани с реализиране на стратегическите цели на общината и отговарящи на очакванията и нуждите на гражданите;

- **Средства за финансиране на общински проекти от централния бюджет и бюджетите на отраслевите министерства** – и през 2010 г. ще продължи финансирането по национални програми: Социално-инвестиционния фонд, програма “Красива България”, Предприятието за

управление на дейностите по опазване на околната среда /ПУДООС/ към Министерството на околната среда и водите и други. **За съжаление средствата през 2010 г. ще бъдат ограничени.**

С целева субсидия могат да се финансират капиталови разходи както за държавните, така и за местните дейности. Общинският съвет разпределя по обекти средствата за инвестиции, независимо от източника на тяхното финансиране.

Вътрешни компенсирани промени на обектите финансирани с целева субсидия за капиталови разходи се допуска след **30 юни** по предложение на общинския съвет, съгласувано с Министерство на финансите, с изключение на екологичните обекти.

Във връзка с увеличаване на възможностите за привличане на средства по оперативните програми, в поименния списък за капиталови разходи са предвидени средства за разработване на проекти. Наличието на готови проекти увеличава шансовете за успех и е задължително условие при кандидатстване за средства от европейските структурни фондове.

КМЕТ НА ОБЩИНА ОПАН:

/инж.Минчо Чавдаров/

